

MVCRX05B1UIO
prvotní identifikátor

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Č. j. MV-170761-2/OBP-2020

Praha 2. listopadu 2020
Počet listů: 2

Kancelář I. náměstka policejního prezidenta
Kopie: Ředitelství služby pořádkové policie

Stanovisko odboru bezpečnostní politiky k aplikaci omezení volného pohybu a zákazu vycházení u osob bez domova

Odbor bezpečnostní politiky (OBP), v reakci na podněty zaslané Ústřednímu krizovému štábu k otázce dodržování povinnosti omezení volného pohybu osob a zákazu vycházení u osob bez domova, uvádí následující.

Byť krizové opatření vlády ze dne 26. října 2020 č. 1102, kterým se omezuje volný pohyb osob na území celé České republiky (v době od 21:00 hod. do 04:59 hod dokonce zakazuje) neobsahuje výjimku pro osoby bez domova, je z povahy sociálního statusu těchto osob zřejmé, že reálná aplikovatelnost a vymahatelnost povinností podle tohoto krizového opatření vlády bude u těchto osob z objektivních důvodů většinou nerealizovatelná. Krizové opatření sice nestanoví povinnost pobývat v místě svého trvalého pobytu, uvádí obecnější pojem "bydliště", avšak ani tak nebude u velké části osob bez přístřeší takové místo jakkoli určitelné a požadavek na setrvání v místě bydliště tak nebude odpovídat reálným možnostem těchto osob.

Za těchto okolností proto nelze doporučit, aby byla vůči osobám bez domova uplatňována sankční opatření za porušení povinností podle výše uvedeného krizového opatření vlády, zejména pokud se budou jinak chovat pokojně, nenarušovat veřejný pořádek či se dopouštět jiného protiprávního jednání. Aplikace sankčních či jiných represivních opatření za nesplnění zjevně nemožné povinnosti by

bylo nejenom neúčelné, ale zejména zcela nepřiměřené. V dané situaci platí zásada „lus est ars aequi et boni. Impossibilia nulla obligatio – Právo je umění spravedlivého a dobrého. Nemožné nezavazuje“.

Při zjištěné přítomnosti osoby bez domova na veřejně přístupných místech, zejména v době trvání zákazu či omezení volného pohybu osob (např. noční veřejný dopravní prostředek, nádraží, náměstí apod.) by tak měl být aplikován sociální a nikoli represivní přístup. Osoby bez domova by tak měly být v první řadě informovány o reálně dostupných možnostech ubytování v k tomu určených a zřízených objektech a v případě, že tato místa disponují dostatečnou kapacitou a koncentrace osob bez domova by nevedla ke zhoršení rizika nákazy, pak může být ze strany policisty či strážníka doporučeno, aby se osoba bez domova do takového místa přesunula. Zde považuje OBP za nutné připomenout, že toto azylové či obdobné zařízení nebude naplňovat znaky „bydliště“ ve smyslu krizového opatření vlády, proto přesun osoby bez domova do takového zařízení nelze žádným způsobem vynucovat.

OBP v těchto případech doporučuje využívat spolupráce s fyzickými a právníckými osobami vykonávajícími činnosti v oblasti pomoci a podpory osobám v nepříznivé situaci (poradenství, dohled...). Půjde zejména o sociální pracovníky dané obce či poskytovatele sociálních služeb.

Mgr. Radek Šubrt
ředitel odboru